

TARYBINIS Rokiškis

LKP(b) Rokiškio Apkomo ir Aps. Vykd. K-to Organas
Nr. 39 (799) 1950 m. kovo 30 d. Kaina 20 kp.

Į naujus laimėjimus visuomeninę gyvulininkystę toliau išvystant!

APSKRITIES kolūkiai ir tarybiniai ūkiai, vykdydami TSRS Ministrų Tarybos ir VKP(b) CK 1949 m. balandžio 18 d. nutarimą „Trimečio planas kolektyvinių ir tarybinių ūkių visuomeninei produktyvumui išvystyti (1949-1951 m. m.)“, perieitais metais pasiekė žymių laimėjimų didinant gyvulių ir paukščių skaičių, keliant jų produktyvumą, sukuriant naujas gyvulininkystės fermas, stiprinant ir plečiant pašarinę bazę visuomeninei produktyvumui išvystyti.

Apskrities kolūkiuose praėjusiais metais jau buvo suorganizuota 200 stambiųjų raguočių fermų, 154 kiaulių fermos, 152 avių fermos ir 142 paukščių fermos. Komplektuojant gyvulininkystės fermas kontraktacija, prieauglio išsaugojimu, valstybės kreditų išnaudojimu, žymiai padidėjo visuomeninių gyvulių skaičius. Š. m. sausio mėn. 1 d. apskrityje jau buvo virš 120 kolūkių, suorganizuotų po 4 visuomeninių gyvulių fermas. Praėjusiais metais kolūkiai žymiai pagerino gyvulių ganybos ganyklose ir šėrimo tvirtuose organizavimą, pakėlė gyvulių produktyvumą, pagerino gyvulių priežiūrą. Tai užtikrino mėsos, pieno, sviesto, miltų, šunų, vilnos ir odos prielaidų valstybei plano sąveiką įvykdymą ir viršijimą.

Eilė apskrities kolūkių net žymiai viršijo praėjusiais metais žymiai nustatytas gyvulių skaičius padidinimo užduotis. Prie kolūkių galima priskirti Rokiškio vis. „Nemuno“, „Svajonės“, „Valstiečio“, Panemunio vis. „Jurkupių“, „Lenino keliu“, Pandėlio vis. „Gerko-“ „Naujosios vagos“ ir eilę kitų ž. ūkio arтелиų. Sėkmingai ir pavyzdinai kovoją dėl visuomeninės produktyvios gyvulininkystės išsivystymo Rokiškio vis. „Svajonės“ kolūkio valstiečiai. Kolūkis susiorganizavo 1949 m. balandžio mėn. 15 d. Kolūkiečiai subendrino 36 vienetus arklių ir 5 vienetus stambiųjų raguočių. Š. m. sausio mėn. 1 d. kolūkis savo gyvulininkystės fermose jau turėjo 44 vienetus arklių, 40 vienetų stambiųjų raguočių, iš jų — 2 reproduktorius ir 17 melžiamų karvių, 19 vienetų kiaulių, iš jų — 4 motininės kiaules ir 2 reproduktorius, 29 vienetus avių, iš jų — 1 veislinį reproduktorių, ir virš 100 paukščių. Kolūkis gė būdu kolūkio valstiečiai pasiekė šį žymų laimėjimą? Gyvulininkystės fermos beveik išimtinai buvo sukomplektuotos kontraktacijos būdu. Kolūkiečiai dėjo visas pastangas siekiant likviduoti motininę gyvulių bergždumą ir gyvulių kritimą fermose, pagerino gyvulių šėri-

mą ir laikymą, teisingai suorganizavo kiaulių nupenėjimą, sustiprino pašarinę bazę. Gyvulininkystei plėtimui buvo aprūpinti stambiais, sultingais ir koncentruotais pašarais, iš cukrinių runkelių lapų pagaminta virš 30 tonų silos. Kolūkis iš gyvulininkystės fermų praėjusiais metais gavo 15 tūkstančių rublių pajamų.

Didelis darbas atliktas statant gyvulininkystės patalpas kolūkiuose. Taip, pavyzdžiui, praėjusiais metais „Pergalės“ kolūkis pastatė lauko daržinę ir kiētį. Kolūkiai „Nevėžis“ ir „Raudonoji vėlavė“ taipogi vykdė gyvulininkystės patalpų statybą. Šiomet gyvulininkystės patalpų statyba apskrityje igaus platesnį užmojį. Apskrities kolūkiuose numatyta pastatyti virš 100 naujų arkliūzių, karviūzių, kiauliūzių, avidžiūzių, 20 daržinių stambiam pašarui laikyti ir t. t. Apskrities kolūkiams paruoštas didelis skaičius gyvulininkystės darbuotojų kadru — iš viso 163 žmonės. Šiomet gyvulininkystės darbuotojų kadru bus paruošta penkis kartus daugiau palyginti su praėjusiais metais. Eileje aps. kolūkių išplečiamas pašarų gavimas ir sunkių darbų mechanizavimas gyvulininkystės fermose. Vis labiau mechanizuojami darbai gyvulininkystės fermose „Socializmo keliu“ ir „Gerko-“ kolūkiuose. Paskuiniuoju laiku „Gerko-“ kolūkis įsigijo motorinį universalinį mašiną, kuriuo gyvuliams susmulkinamas pašaras, akselinę ir šutin-tuvą. Eilė kolūkių šimet įsigys visas svarbesnes mašinas pašarui susmulkinti: sakinavaisčių plaustytuvus, išspaudų trupintojus ir kitas.

Vystant visuomeninę produktyvąją gyvulininkystę, apskrityje esama dar ir trūkumų: Panemunio, Južintų, Obelių ir Rokiškio valsčiuose neužtektinai kreiptama dėmesio į visuomeninių gyvulių laikymą, šėrimą ir jų priežiūrą, silpnai kovojama dėl kolūkių gyvulininkystės fermų sukomplektavimo įvykdant gyvulių skaičiaus minimumą. Kolūkių gyvulininkystės fermų darbuotojams nepakankamai padeda gyvulininkystės specialistai sudarant pašarų balansus, nustatant šėrimo normas ir priežiūros tvarką, keliant gyvulininkystės darbuotojų kvalifikaciją, organizuojant ir plečiant socialistines lenktynes, skleidžiant pirmųjų darbo patyrimą.

Apskrities partiniai, tarybiniai ir žemės ūkio organai turi kolūkinio kaimo žemdirbius plačiau ir aktyviau įjungti į kovą dėl naujų visuomeninės gyvulininkystės pergalių atstokimo, privalo užtikrinti įvykdymą plano visuomeninių galvijų, kiaulių, paukščių skaičiui padidinti ir jų produktyvumui pakelti, trimečio planui visuomeninei produktyvumui išvystyti išvystyti, įvykdyti ir viršyti.

pasirašyti susitarimai dėl Tarybų Sąjungos - Kinijos dviejų Akcinių Bendrovių įsteigimo

Kovo 27 d. Maskvoje buvo pasirašyti susitarimai dėl įsteigimo dviejų mišrių Tarybų Sąjungos - Kinijos Akcinių Bendrovių: naftai ir spalvotiems metalams. Abi Tarybų Sąjungos - Kinijos Bendrovės įkurtos paretekiniais pradais ir siekia padėti vystyti Kinijos nacionalinei pramonei bei stiprinti ekonominį bendradarbiavimą tarp TSRS ir Kinijos Liaudies Respublikos.

Mišri Akcinė Bendrovė naftai turi uždavinį ieškoti, tirti ir siurbti naftą bei dujas, o taip pat perdirbti jas Kinijos Liaudies Respublikos Sinczanio provincijoje. Spavitųjų metalų Bendrovės uždavinys yra ieškoti, tirti ir iškasti spalvotus

metalus toje pat Sinczanio provincijoje.

Abiejų pamintu Draugijų produkcija padalinama tarp TSRS ir Kinijos per pus. Lygiu būdu padalinami tarp šalių jais laikomasi pareigų ėjimo papir per visos draugijų išlaidos ir jų gaunamas pelnas. Draugijoms vadovauja šalių atstovai pasikeičiant.

Susitarime nurodoma, kad pirmiesiems trejems Draugijų veiklos metams Valdybų Pirmininkais išrenkami Kinijos šalies atstovai, o Pirmininkų pavaduotojais — Tarybinės šalies atstovai. Generaliniai Direktoriai skiriami iš tarybinių piliečių tarpo, o jų pavaduotojai iš Kinijos piliečių tarpo.

Kiekvienai treji metai pareigas, kurias per praeitą laiką ėjo

vienos šalies atstovai, eis kitos šalies atstovai.

Draugijų tarnautojai skiriami iš tarybinių ir Kinijos piliečių tarpo lygtomis, ir visais atvejais laikomasi pareigų ėjimo papir ellui principo.

Kiekvieno susitarimo galiojimo laikas — 30 metų.

Derybos vyko draugiškoje atmosferoje ir visiško savitarpio supratimo dvasia.

Susitarimus pasirašė: TSRS Sąjungos Vyriausybės įgaliotas — TSRS Užsienio Reikalų Ministras A. J. Višinskis; Kinijos Liaudies Respublikos Centrinės Liaudies Vyriausybės įgaliotas — Kinijos Liaudies Respublikos Nepaprastasis ir įgaliotasis Ambasadorius TSRS Sąjungoje Van Czia-Cianas. (TASS—ELTA).

Mūsų respublikoje

Priešakiniai žmonės stoja į partijos gretas

KĖDAINIAI, kovo mėn. 28 d. (ELTA). Pastaruoju metu žymiai padidėjo apskrities partinė organizacija.

Į partiją stoja priešakiniai darbininkai, kolūkiečiai, aktyvūs visuomenininkai. Kandidatu į partijos narius priimtas buvęs kumetis dabar Krakunų valsčiaus Karolio Poželos vardo žemės ūkio artelės kolūkietis Julius Stasevičius. Priimtas į partijos gretas to paties kolūkio valdybos narys kalvis spartuolis drg.

Trimečio planą — per dvejus metus

KLAIPEDA (ELTA). Tauraulaikio tarybinio ūkio gyvulių augintojai su pakilimu sutiko

TSRS Ministrų Tarybos ir VKP(b) CK nutarimą. Tarybinio ūkio vyr. zootechnikas drg. Štakovas pareiškė:

— Vykdydami trimečio planą, tarybinio ūkio gyvulių augintojai pernai pasiekė gerus rezultatus. Gyvulių prieauglio planas žymiai viršytas. Pakilo gyvulių produktyvumas. Visuomoje tarybinis ūkis kovoją dėl 4500 kilogramų pieno iš kiekvienos melžiamos karvės.

Tarybinio ūkio gyvulių augintojai išpareigojo šiais metais įvykdyti trimečio planą gyvulininkystei išvystyti.

laukio tarybinio ūkio gyvulių augintojai su pakilimu sutiko TSRS Ministrų Tarybos ir VKP(b) CK nutarimą. Tarybinio ūkio vyr. zootechnikas drg. Štakovas pareiškė:

— Vykdydami trimečio planą, tarybinio ūkio gyvulių augintojai pernai pasiekė gerus rezultatus. Gyvulių prieauglio planas žymiai viršytas. Pakilo gyvulių produktyvumas. Visuomoje tarybinis ūkis kovoją dėl 4500 kilogramų pieno iš kiekvienos melžiamos karvės.

Partijos apskrities komiteto plenume

ANYKŠČIAI. Įvykęs partijos apskrities komiteto VII plenumas apsvarstė 2 klausimus: 1949 žemės ūkio metų rezultatus ir kolūkių, tarybinių ūkių bei MTS pasirošimą pavasario sėjai, taip pat apskrities partinės organizacijos gretų augimą.

Pranešimą pirmuoju klausimu padarė apskrities vykdomojo komiteto pirmininkas drg. Traškinas.

Partinės organizacijos atliko didelį politinį darbą valstiečių tarpe. 93 proc. visų valstiečių ūkių įstojo į kolūkius. Debelių, Kavarsko, Anykščių valsčiai tapo ištisai kolūkiniais valsčiais.

Daugelis žemės ūkio artelių gavo po 16—18 centnerių grūdų iš ha. Kolūkiai prieš laiką įvykdė valstybinius grūdų ir kitų produktų paruošų planus. Kolūkiečiai gavo už darbadienį po 4—7 kg grūdų ir daug kitų žemės ūkio produktų.

Dabar apskrityje atkalklai dirbama balgant pasirošimą pavasario sėjai. Kolūkiai baigė ir remontuoti žemės ūkio inventorių, balgiama supilti sėkla. Visiškai pasirošusios sėjai visos 3 apskrities MTS. TSRS Mi-

nistrų Tarybos ir VKP(b) CK nutarimas dėl kolūkių, MTS ir tarybinių ūkių pasirošimo pavasario sėjai eigos sukėlė kolūkiečių milžiniškas pastangas pasiekti šiais metais gausių derlių.

Diskusijose aktyviai dalyvavo kolūkių pirmininkai, kurie nurodė esamus didelius rezervus toliau keliant derlingumą bei išvystant visuomeninę gyvulininkystę.

Plenumas numatė praktiškas priemones sėjai sėkmingai įvykdyti trumpu laiku ir paragino partinę organizaciją nuolat dirbti stiprinant kolūkius organizacijiu — ūkiniu atžvilgiu.

Pranešimą apie partinės organizacijos gretų augimą padarė partijos apskrities komiteto sekretorius drg. Purlys. Jis pasakojo apie partinių organizacijų stiprėjimą, naujų partinių kandidatinių grupių sukūrimą kolūkiuose. Pranešėjas smulkiai pabrėžė būtinumą stiprinti auklėjamąjį darbą naujai įstojuosiuji į partijos gretas tarpe, įtraukti juos į aktyvų darbą partinėje organizacijoje.

Dėl pranešimo priimtas plaktus nutarimas. (ELTA).

Lengvosios pramonės užsakymu

Vilniaus „Puntuko“ mechaninė liejimo gamykla sėkmingai atlieka respublikos lengvosios pramonės įmoniu svarbius užsakymus. Neseniai čia pirmą kartą gamyklos praktikoje kapitaliniai atstatytas aukšto voltažo transformatorius Šiaulių „Stumbro“ kombinato pastatut. Šiame darbe aukšto našumo pavyzdžius parodė elektrotechnikai drg. drg. Zubcovas ir Sturplis.

renkama pirmoji partija automatinų išjungėjų Kauno tekstilės fabrikams. Juos pritaikius, bus įgalinta neišiešti blogos kokybės audinių. Surenkant išjungėjų, pasižymėjo šaltkalvis drg. Obuchovas. Stachanovininkai pakėlė savo išdirbį iki 2 normų per pamainą. Gamykloje pradėta ruošti įsivanti traktorių atsarginių dalių masinę gamybą. (ELTA).

Išvystomi laukų darbai

UTENA (FLTA). Apskrities kolūkiečiai pradėjo patręšti žiemkenčius.

„Spartuolio“ žemės ūkio artelėje per dieną mineralinėmis trąšomis patręštas 22 hektarų plotas. Sparčiais tempais patręšiami žiemkenčiai „Tarybinio artėjo“, „Atelities“ kolūkiuose, Aluntos tarybiniam ūkyje ir kitur.

Ir viso apskrityje jau patręšta apie 800 hektarų rugių ir kviečių pasėlių.

Kolūkių gyvulių augintojų išpareigojimai

PLUNGĖ (ELTA). „Drukėčių“ kolūkis suorganizuotas praėjusių metų pradžioje. Tačiau čia atliktas didelis darbas. Kolūkio gyvulių augintojai suorganizavo 4 fermas, įvykdė metinį gyvulių prieauglio išsaugojimo planą, gavo iš gyvulininkystės daugiau kaip 30 tūkstančių rublių pajamų.

Su dideliu pritarimu sutiko šio kolūkio kolūkiečiai TSRS Ministrų Tarybos ir VKP(b) CK nutarimą dėl trimečio plano visuomeninei gyvulininkystei išvystyti įvykdymo eigos. Ap-svarstę šį nutarimą, kolūkiečiai nutarė dar šiais metais įvykdyti trimečio planą, pastatyti naują karvių.

Bolševikų partijos IX suvažiavimas

A. GINDINAS

Kovo 29 d. sukanka 30 metų nuo bolševikų partijos IX suvažiavimo atidarymo dienos.

Tai buvo laikas, kai Tarybų šalis, sutriuškinusi Kolčaką ir Denikiną, gavo nelgą atkvėpį.

Anglijos, Prancūzijos ir Italijos imperialistai, įsitikinę Tarybų valdžios tvirtumu, buvo priversti priimti nutarimą nutraukti Tarybų Rusijos blokadą.

Tiesa, dar liko pavojus iš ponų Lenkijos pusės, interventai dar buvo Tolimuosiuose Rytuose, Užkaukazėje ir Krimėje, tačiau Tarybų šalis jau galėjo tuo laikotarpiu skirti daugiau jėgų ūkiniai statybai.

Dar prieš IX suvažiavimą partija pradėjo vykdyti eilę priemonių, siekusių sustiprinti šalies ūkį. Kvalifikuoti darbininkai buvo grąžinami į žmones dirbti pagal specialybes. Keletas tūkstančių komunistų buvo pasiūti transportui atkurti. Susiprėjo ir pagerėjo mitybos darbas. Buvo pradėtas ruošti Rusijos elektrifikacijos planas. Dar prieš suvažiavimą buvo sukurta „Valstybinė komisija Rusijai elektrifikuoti“ (GOELRO). Kai kurios Raudonosios Armijos dalys buvo pervesotos į darbo armijų padėtį, siekiant jas panaudoti ūkinėje statyboje. Darbininkų ir valstiečių gynybos taryba buvo pertvarkyta į Darbo ir gynybos tarybą, jai padėti buvo sukurta Valstybinė plano komisija.

IX suvažiavimą atidare V. I. Leninas. Jis padarė partijos Centro Komiteto politinę

ataskaitą. Be to, Leninas pasakė kalbas: apie ūkinę statybą, apie kooperaciją ir baigiamąją kalbą uždarant suvažiavimą.

Dar laiške partijos organizacijoms dėl pasirengimo suvažiavimui Leninas rašė, kad svarbiausias suvažiavimo klausimas turi būti „perėjimas nuo kovos kruvinaame fronte į kovą nekruvinaame fronte, darbo fronte, karo prieš surintą fronte, dėl viso Rusijos liaudies ūkio atkūrimo, pagerinimo, perorganizavimo, išvystymo“ (V. I. Leninas, Raštai, XXV t. 43 psl.). Tam mintimi buvo persunktos Lenino kalbos suvažiavime. Jis ragino sustiprinti geležinę drausmę partijoje ir darbininkų klasėje, nurodė į būtinumą sustiprinti vienvaldystę gamyboje. Jis kalbėjo apie senų specialistų įtraukimo į darbą pramonėje svarbą, apie naujų kadro parengimą iš darbininkų klasės gretų, apie būtinumą profsąjungų dalyvavimo ūkinėje statyboje.

Visi Lenino nurodymai buvo padėti suvažiavimo nutarimų pagrindu. Ypatingas dėmesys buvo skirtas vieninam ūkio planui, numatytam pakelti pirmoje eilėje transportą, kuro reikalus, metalurgiją. Svarbiausią vietą plane užėmė viso liaudies ūkio elektrifikacija. Pasiremiant tuo ir buvo toliau paruoštas garsus GOELRO planas, Lenino pavadintas antarąja partijos programa. Šis planas 1936 metais jau buvo trigubai viršytas.

Leninui ir Stalinui vadovaujant suvažiavimas davė atkirtį antipartinei „demokratinio centralizmo“ grupei (Safironovas, Osinskis, V. Smirnovas), kurią rėmė Rikovas ir Tomskis. Ta grupė išstojo prieš vienvaldystę ir asmeninę direktorių atsakomybę pramonėje. Tos grupės dalyviai kovojo prieš geležinę drausmę partijoje, prieš pasitvarkymą centralizmą demokratizmui, neigė vadovaujantį partijos ir jos Centro Komiteto vaidmenį tarybinų, ūkininkų ir profsąjunginių organizacijų atžvilgiu. Vėliau visi tie žmonės buvo demaskuoti kaip liaudies priešai.

Suvažiavimas pasibaigė balandžio 5 d. Baigiamojoje kalboje Leninas ragino partiją nukreipti visas savo jėgas, drausmingumą, energiją liaudies ūkiui atkurti. Bet greit partija turėjo nutraukti talkų darbą vykdati IX suvažiavimo nutarimus. Ponų Lenkija, vykdydama Anglijos-Prancūzijos imperialistų valią, užpuolė Tarybų Sąjungą. Prasiėjo trečiasis Antantės žygis, pasibaigęs stambiu Interventų pralaimėjimu.

Ir tik nuo 1921 metų, pasiremiant nauja ekonomine politika, Leninui ir Stalinui vadovaujant, prasidėjo mūsų ūkio atkūrimas ir išvystymas.

Nuo IX suvažiavimo pradžios 30 metų. Didžiojo Stalino vadovaujama, tarybinė liaudies sukūrė socialistinę visuomenę, sutriuškino fašistinius grobikus Tėvynės karo metais ir dabar sėkmingai kuria komunizmą.

MOLDAVIJOS TSR. Pavasario laukų darbai Slobodzelsko rajono Molotovo kolūkių valdyba parūpino lauko vagonėliu bodzelskių KTS traktorių brigadai. Nr. 1 me yra laisvė. Įachmatel, radije įmontuota daugiau kaip 200 grožinės literatūros knygų. Nuotraukoje: traktorininkai pietų partizanų žaldžia Sachmatala. Priekyje — J. Čiaras (kalbėjė) ir J. Starodubcevas. P. Lisenkino nuotrauka. TASS'o spaudos tikt.

NAUJI KOLŪKIAI

Kamajų valstiaus indin dvalieji valstiečiai vis daugiau įsitikina, kad vieninteliis teisingas kelias kultūringam ir pastatūriniam darbu valstiečių gyvenimui užtikrinti yra ūkių kelias. Paskutinėms ūkiams dar septynių kaimų valstiečiai sujungė savo individualius sklypus į bendrą masyvą. Varlių, Purpšiško, Mėšiško ir Kėstutiško kaimų valstiečiai savo žemės ūkio atelę pavadino „Zvirtove“.

Kamajėlių, Skerčių ir Krėmešiškių kaimai susibūrė „Tyturio“ kolūki. Organizavanti kolūkių daug pasidarė Kamajėlių pradžios mokyklos mokytojas drg. Vasilauskas.

Dešimtyje individualių valstiečių kiemų įsijungė į ankūciaus sustorgantizavusius kolūkius. Taip, į „Bolševiko“ kolūki pritamta 20 naujų valstiečių kiemų, į „Pagirio“ kolūki — 14, į „Žiedo“ kolūki — 11 ir t. t.

V. Kaslauskas

STALINGRADO SRITIS. Grūdų auginimo kolūkių AMO* spūčiai vystoti gyvulininkystę. Pradžiai metalo buvo pastatyti keletas gyvulininkystės pastatų. Šiuo metu baigiamas statyba karvišės šūnų galvų. Nuotraukoje: naujosios karvišės statyba. Priekyje — šaltkūvis I. S. Kasimovskis (rengia autogirdyklas). A. Makleco nuotrauka. TASS'o spaudos tikt.

PAVYDINGA PARŠELIŲ AUGINTOJA

Aleksandravėlės valstiaus „Svobidško“ kolūkiš šiais metais sukompaktavo ragučių fermą.

Gerai įrengtame tvarte stovi 15 karvių ir 5 ragučių prieaugliai. Visi gyvūnai gerame kine stovyje.

Jauna melėža — šėrikė Elnkauskaitė Valė, kuriai priverstintos 8 karvės ir ragučių prieauglis, rūpestingus priežiūros dėka, atsiekė tai, kad verslėlių 1-nos paros priaugimas per pirmas jų amžiaus 2 savaites siekė po 850 gr. P. Arvydaitis

NAUJOS KNYGOS

Jaunimo ir vaikų literatūra RUSŲ LIAUDIŠIOS PASAKOS (Jaun. amž. vaikams). V., Valst. grož. lit. 1-kl. 1950, 60 p., il. 20 000 egz. Rb 3,40. Ir.

Verne, J. DAKTARAS OKSAS (Fantastinė apysaka jaunimui). V., Valst. grož. lit., 1-kl. 1950, 72 p., 5 000 egz. Rb 1,60.

Naudotasi Lietuvos TSR knygų rūmų biuleteniu

PAULIUS ŠIRVYS

Buvo toks Untanas...

(Iš seno kolūkiečio prisiminimų)

— Buvo toks Untanas, — šneka gerokai žilsterėjas Obelių vis. Micevičiaus-Kapsuko vardo kolūki valstietis, — mergos tirdavo unt j žiūrėdamas. Alia ir vyras buvo — kaip užalasi Reta tokių vyrų.

Čia jis prityla ir klausiamai apsidairo po skaityklą. Toks jau Setbučio įprotis. Ką nors pradėdamas pasakoti, jis visuomet pirma apsižiūri, ar jo klausoma. Ši kartą visų susirinkusiųjų akys, kaip ylos, įsmelgtos į jį, ir jis patenkintas tęsia toliau, dusliu, patraukiančiu balsu:

— Tai gi, reta tokių... — ir meta savo šviesų žvilgsnį į pačius tvirtuosius kolūki žaliūkus, tarytum vertindamas kiekvieną paskirai. — Eina, būdavo, tai, rodos, žemė linguoja po juo. A daininukas koks buvol. Telp ir griebia ažu širdies, kai užtraukia: „Pu-ute vejlis, pu-ute vejlis“, a bernai kad pagūtes — „pu-ute veje-elis int undenė-ė-lių“, ir užsūpa, užliūliuoja dainuše net ligi pačių debesų! Ai, ai, nors ir mtrk besiklausydama! Visa tuokart užmiršti žmogus, tik skrendi, rodos, žemės nejudamas, kaž kur toli, toli, kur nėra vargų vargelių — kaip toj pasakojl.

Aš da mažas buvau, bet atamenu, kaip šlandien... Kur neatminsi tokio berno, apie kurį

anuomet kalbėjo kelios parapijos. Alia ir atsitiko su juo — nelinkiu to ir neprieteliu... Ir vis dėl tų buožių pražuvo bernas... Neduok, svietel...

Pasakotojas užsidega prigesusią pypkę.

Skaityklos vedėjas komjaunuolis Jukna norėtų perspėti, kad negalima čia rkyti, bet nediršta drumsti jo minčių.

— Plemenavau nepristimenu kelintus metus pas buožė Macijauską, — vėl šneka, patraukdamas dūmo, — kai Degučių, Maigiškių, Visdievų, Butkūnų, Vabolių ir kiti sodžiai pradėjo skirstytis po vienasėdžius. Valakiniai ūkininkai, būdami turtingi, pasiilko geriausioje sėdybų žemėje, a varginguosius nustūmė į galulaukes, į pelkes, kur pempės savo vaikų vedžioja. Mažazemėmis ten atrėždavo šiek tiek didesnius sklypus, tai irėjo jie, manydami, kad, idėję prakaito, padarys žemelę derlinga, prasigyvens.

Žemės dalybos žmonių širdyse pasėjo daug pykčio ir keršto, kuris, kaip paveldima liga,ėjo iš kartos į kartą. Dėl nederlingos žemės pėdos net brolis prieš broį j peiliu eidavo, o ką bekalbėti apie kaimynus, apie kitų sodžių žmones, su kuriais nerišė jokie giminstys ryšiai! Ak, tu, svietulau, kas dėdavosi karčiamose,

jormarkuose ir prie naujų sklypų rubežių! Kruvinomis galvomis vyrail, įsikibę viens kitam ažu krūtinii, plūdosi pačias paskutiniaiis žodžiais. Buožės tik buvo ramūs, ir savo dideliuose riebios žemės plotuose šaipėsi iš besivaldijančių. Nėgana to, dar kiršino, iš pasalų sejo neapykaną, iš to jie turėjo naudą: pešai, pešai, būdavo, skurdžiai, a buožė žiūrės, žiūrės iš šono, ir kapt iš jų žemelę! Eikit šunų lodyti!.. Buožėms kartais pavykdavo supykdyti ir draugiškus lietuviškų ir rusiškų sodžių valstiečius. Nu, ir plekdavosi tarp savęs skurdžiai, kol patys savo akimis pamatydavo tikrąjį bendrą priešą — buožė. Čabuvial rusiški buožės, lygial kaip ir lietuviški, iš besibilynejančių, bestriejančių tarpusavyje vargšų smarkiai lobo.

— Va, kur mūsų priešai! — pirštais rodydavo į didžpilvius išvartyl nuo savo sklypų skurdžiai, ir paduodavo vieni kitiems rankas. Bet kol taip atsitikdavo — nemaža kraujo nutekėdavo iš pramuštų galvų.

Tai gi, kaip tik tuo peštynių laiku ir Untanas iš kažin kur atsibastė. Mat, buvo dailidė, o tokiems darbo — tik spēk sukty. Kartu su žemės dalybomėjo ir trobesių persikėlimas, statyba. Dirbinėję jis pas vieną kitą apylinkėje, atėjo ir Macijauskui įrengti seklyčios.

Reikia pasakyti, kad tuo laiku buožės, norėdami gauti pigesnį darbo rankų, stengėsi supykdyti ir vietinius dailidės čia buvitus rusus su praėinančiais,

tokiais, kaip Untanas. „Untan, — patyloom šnypsdavo ant ausies Macijauskas, — tave vietiniai talsosi mušt. Pavydi, matai, tau ažu darbio. Bet tu nebijok, aš jų nesamdysiu, nors jie ir sakosi pigiau dirbsl.“ O sustikis su kitais — pučia jau vėl kitą dūdą. Oi, kaip buvo!

Untanas ligai nepaisė tų piktų kalbų ir dirbo savo darbą. Turėjo, kipšas, rankas — aukšnes rankeles! Ką palms — padarys, tai žiūrėsi ir neatsižiūrėsi. Buožių dukterims kraičdėlius kad išmargina, būdavo, tai tos žiūri čia į skrynją, čia į gražuolį dailidę ir negali suprasti, kas gražiau. A tasai su savo besišypančiom akim kad dėbėtels — tos ir nurausta, kaip uogos; pabėga, bet vistiek, nors paslapčia, unt j žiūri. Mačiau pats. Ai, puikiai žinau: kad būsi galėjusios, tai būtų jos atidavusios savo gausius kraiččius ir visus tėvų namus, kad tik paviltotų šaunųjį dailidę. Bet jis buvo nesugauamas, kaip tas paukštis. Šlandien čia, rytų vėl kur — taip irėjo paliai žmones su savo dailidiskais įrankiais, veriančių šypsniu ir skambancia daina. Šitie trys dalykal buvo jo visas turtas, kurio jis galėjo didžiutiotis prieš pačius didžiausius turtuolius. Gal dėl to jis, nerūpestingas bernas-viliokas, ir patiko prastoms vargo mergelėms ir net išdidžioms buožių dukrelėms. Jis visoms vienodai linksmai kalbėdavo ir į visas toms pačioms akimis žiūrėdavo. Tik nė vienai neprastitė daugiau,

kaip kitom. Buožės jo vengė ir saugojo savo dukteris, kaip nuo kokio burtininko žvilgsnių.

— Insižiūrės da ko gero į svieto perėjuna, — pykdavo jie, — durnoms apsuks galvas, paskul ir gero jauniko nebeprimons.

Gužinėse, vakarėliuose mano atminime buožėkal užimdavo vieną seklyčios galą, o saminiai ir skurdžių jaunimas — kita. Buožių dukros neidavo šoki su saminiais, o buožės neimdavo samininių mergiočių. Buvo jau toks įsigyvenęs paprotys. Šita paproį sulaužė visa eilė ūkininkaičių, kurios išdrįso šokt su tokioju bernu, kurlio niekas čia nežinojo nei kilmės, nei pavardės. Vadino jį Untanu „Dailidė“. Buožių sūneliai dėl to nirs, pavydėjo, bet Untanas nė negalvojo iš jų viloti merginų. Vienu metu jis jau taisėsi, kaip jam įprasta, vėl išsikraustyti į gretimas ir tolimesnes apylinkes. Bet, kaip nelaimė, pasipynė tokia suvėža, iš Visdievų, Alena, dėl kurios rungėsi patys šauniasieji jauniki. Pamatė ją Untanas, įsižiūrėjo ir prilipo, kaip musia prie medaus. Tai jį pakirpo puikuoliui bernui sparnus. Buožės, kurie buvo siuntę Alenai piršlius, nebe juokais užstoto. A žmonės iš jų pasijuokdavo: „Tai jums ir dailidė — visiems nušuoštė nosi!“

Apšibuvo Untanas visą vasarą, pratraukė ir žiemą, bet iš mūsų apylinkių vis negalvojo išsikelti, laukė galutinio Alenos atsakymo. Kaip ten buvo, sunku pasakyti, bet gražioji

Bolševikų partijos IX

RIMAI

A. GINDINAS

STALINGRADO SRITIS. Grūdų auginimo kokybę „AMO“ aparatai vystosi gyvulininkystėje. Praėjusiais metais buvo pastatyti keliolika gyvulininkystės pastatų. Šiuo metu baigiamas statyti karvių šeimai gauti. Nuotraukoje naujosios karvių stovykla. Priešakyje — žaliavos I. S. Kasimovos įrengta autogridyklas. A. Maklicovo nuotrauka.

TASS'o spaudos klišė.

PAVYZDINGA PARŠELIŲ AUGINTOJA

Aleksandravelės valstiaus „Svobidskio“ kolūkis šiais metais sukompaktavo raguotųjų fermą.

Gerai įrengtame tvarte stovi 16 karvių ir 5 raguotųjų prieangiai. Visi gyvuliai gerame kano stovyje.

Jauna melėša — šerikė Elnauskaitė Valė, kuriai priverstas 8 karvių ir raguotųjų prieangis, rūpestingos priežiūros dėka, atsiekė tai, kad veršelių I-nos paros priaugimui — pirmas ir amžiaus važiavimą, prasidedantį 29 d. Livorno mieste.

DĖL POLICINĖS-FAŠISTINĖS PROVOKACIJOS APULIJOJE

ROMA (TASS). Laikraščio „Unita“ korespondentas praneša smulkmenas apie policinę-fašistinę provokaciją, surengtą kovo 23 d. San-Severo mieste (Apulija).

Keltas valandas San-Severo gyventojai buvo priversti prieštintis policijai, kurią rėmė ginkluoti fašistai. Priešingai reaktinių laikraščių teigimams, jokio ginkluoto užpuolimo prieš poli-

Kovo 29 d. sukanka 30 metų nuo bolševikų partijos IX suvažiavimo atidarymo dienos.

Tai buvo laikas, kai Tarybų šalis, sutriuškinusi Kolčaką ir Denikiną, gavo neilgą atokvėpį. Anglijos, Prancūzijos ir Italijos imperialistai, įsitikinę Tarybų valdžios tvirtumu, buvo priversti priimti nutarimą nutraukti Tarybų Rusijos blokadą.

Tiesa, dar liko pavojus iš ponų Lenkijos pusės, intervental dar buvo Toluimuosiuose Rytuose, Užkaukazėje ir Krime, tačiau Tarybų šalis jau galėjo tuo laikotarpiu skirti daugiau jėgų ūkiniai stovyklai.

Dar prieš IX suvažiavimą partija pradėjo vykdyti eilę priemonių, siekusių sustiprinti šalies ūkį. Kvalifikuoti darbininkai buvo grazinami į lmones dirbti pagal specialybę. Keletas tūkstančių komunistų buvo pasiūsty transportui atkurti. Sustiprėjo ir pagerėjo mitybos darbas. Buvo pradėtas ruošti Rusijos elektrifikacijos planas. Dar prieš suvažiavimą buvo sukurta „Valstybinė komisija Rusijai elektrifikuoti“ (GOELPLAN).

cija nebuvo, ir susirėmimų priežastis buvo provokacija, surengta fašistų iš „Italijos socialinio judėjimo“, kurie sumanė „savotiškai paminėti kovo 23 dieną — fašistų partijos įkūrimo metines“. Susirėmimų metu buvo sužeisti 26 darbo žmonės, tame tarpe trys moterys ir 10 metų amžiaus vaikas. Iš policininkų tarpo nukentėjo du žmonės. (ELTA).

ataskaitą. Be to, Leninskė kalbas: apie ūkį, tybą, apie kooperaciją, glamają kalbą uždara žiavimą.

Dar laiške partijos zacioms dėl pasirengtų važiavimui Leninas svarbiausias suvažiavimą turėti būti puliai. Nono kovos kruvinam, žiskrėtimo reikalingos ir, be darbo fronte, karo p irute fronte, dėl viso g laudies ūkio atkūrimo, rimmo, perorganizavim, vystymo* (V. I. Lenler tokį lai, XXV t. 43 psl.)-tinių rūšys timi buvo persunkto pa užkre kalbos suvažiavime ganyklas gino sustiprinti geležinį būti ne me partijoje ir d psikrėtusios klasėje, nurodė „chlo ang sustiprinti vienvaldys nuo kirmi boje. Jis kalbėjo aose, kurie specialisty įtraukimį kirminals, pramonėje svarbą, ariami. Jų kadru parengimakis ar tarybininkų klasės greitų, tyklas organitumą profsąjungas ūkyje savimo ūkinėje statyboai ko jos gal

Visi Lenino nurodymų, kitur vo padėti suvažiavimros ganyklos. rimų pagrindam. tyklas, kol lavimus. Prieš išgenant, reikia praversti veterinarinį avių apžiūrėjimą ir jų sveikatos patikrinimą, kurį taip pat atlieka veterinarijos darbuotojas arba kolūkio sanitaras. Prieš genant į ganyklą, avys būtinai turi būti pagirdomos švariu vandeniu. Norint apsaugoti jas nuo užsikrėtimo įvairiais kirminalais, neleistina girdyti įvairiose kūdrose ar balose. Ganyklose turi būti įrengtos girdyklos, kurios visą ganymo laiką būtų prižiūrimos ir laikomos tvarkingai. VL. STASYS, aps. Žemės ūkio skyriaus vyr. zootechnikas

Ganyklų parinkimas ir ganyklos ganytis

Pradedant gegužės mėn. 1 d. ir baigiant lapkričio mėn. 1 d. Pavasarį, kad nebūtų staugaus pašaro pakeitimo, t. y. nuo sauso pašaro perėjimo prie žalio ir sultingo pašaro, avys prie ganyklos pratinamos palaipsniui, pradedant ganyti tik gražia, sausa, saulėtą dieną. Pirmą dieną ganoma tik apie 1-2 val. ir t. t., iki po 1-2 savaitių avys visiškai apsilpnat. Ganykloje, kur yra dobių ar lucernos, negalima avių leisti esant rasai, lyjant bei alany, nes jos gali susirgti timpanitu (išpušti). Prieš genant į tokia ganyklą, apie 1 val. reikia avis paganyti natūralioje ganykloje. Taip pat turi aviganiai vengti ganyti esant labai šaltam, drėgnam orui.

Prieš avių išvargimą į ganyklas, ganyklos kolūkio gyvulininkystės fermos vedėjo ir veterinarijos darbuotojo turi būti apžiūrimos, ar jos tikrai visiškai atitinka higienos reikalavimus. Prieš išgenant, reikia praversti veterinarinį avių apžiūrėjimą ir jų sveikatos patikrinimą, kurį taip pat atlieka veterinarijos darbuotojas arba kolūkio sanitaras.

Prieš genant į ganyklą, avys būtinai turi būti pagirdomos švariu vandeniu. Norint apsaugoti jas nuo užsikrėtimo įvairiais kirminalais, neleistina girdyti įvairiose kūdrose ar balose. Ganyklose turi būti įrengtos girdyklos, kurios visą ganymo laiką būtų prižiūrimos ir laikomos tvarkingai. VL. STASYS, aps. Žemės ūkio skyriaus vyr. zootechnikas

S P O R T A S

PIRMOSIOS BOKSO RUNGTYNĖS

Kovo 26 d. Kultūros namuose įvyko pirmosios apskrities parodomosios bokso rungtynės.

Pirmiausia susitiko keturi svorio boksistai trylukmeniai Svirskis Br. ir Seickas Šių jaunųjų boksistų klubo buvo įvyki, įdomi ir susilaukė karšto žiūrovų sutikimo. Roundus taškais laimėjo Svirskis.

Labai stipriai pastrodė savaroriai Drungys C. ir Kirijū kovoje įautė aiškūs natarimas sustikimą baigti pirmąjį. Minimulia taškų p svara laimėjo Drungys.

Įdomi kova vyko tarp lengvasvorių Teryvždo ir M. kausko. Techniškai stipri. Mėškauskas nevertino priešitinko ir, susidūręs atkakliu varžovu, aiškiai pralaimėjo abu roundus.

Nemažiau įdomią kovą par monstravo lengvasvoriai P. n. n. su Nastiuoku. Pirmo rounde vyko apylytė antrame — ringe dominavo P. tinas. Jis lengvai laimėjo utikimą.

Antroje lengvasvorių par techniškai stipriaus Deko minimalia taškų pervara pralaimėjo Bietovui.

Pusvidutiniasvorių Svirskis ir Drungio A. kova pasitępypatingu gyvumu. Ypač p techniškai pademonstravo Drungys, kuris lengvai laimėjo utikimą.

Vidutiniam svorijje kuo Šemkėvičius ir Jazdauskas Techniškai stiprus Šimkėvičius ištikimes savo laimėjimu pervertines savo jėgas, p džioje gavo keltis netin smigius, pasimetė ir perlyviskiškai pasygu gimnasti, p leido Jazdauskui atbeju rounduose beimintinkanti r ir utikirino jam laimėjim maksimalia taškų pervara.

Labai atvirai praėjo pusl kiasvorių Nako ir Marciu vitiaus sustikimas. Po juos tos dveju roundų kovos nu kima laimėjo Marcinkeičius.

Tenka pabrėžti, kad nors šie dalyviai ringe pasiro pirmą kartą, bet jau turi savinę daugelį gerų boksinavybių.

A. Rymaitis

Buvo toks Untanas...

(Atkelta iš 3 psl.)

Drebėjusi žemė, kai abu susikibo. Visų nustebeimui, senis nugalėjo. Bet netikėtumas sekė neitkėtumą...

— Mušeika! Mušeika! — sugriaudė aplinkul balsai. Į aikštelės vidurį išėjo vaikinai su randu kaktose. Tai buvo Untanas. Ne dėl to nustebo minia, kad jis buvo garsus savo kumščiumi, bet dėl to, kad išdriso tokiu laiku čia pasirodyti. Juk ne vienas iš čia esančių ant jo galando dantį. Untanas buvo to užsiplėnęs.

— Duokit čia ji! Duokiti! — iš minios kilo rinkiniai vyrai, — sumalsim, — grūmojo kumščiais. — Palaukit! — sugriaudė dailidė Jakimovas, atsistodamas į tarpą kylančių kumščių ir atstumdamas įslutusias vyrus, — palaukit! — šaukė, — aš su juo turiu reikala, — ir parodė į Untaną, kuris buvo pasiruošęs smogti.

— Pradėk, — stundė dailidžiuka butkūniškiai buožės, — duok tam nususelintui į snergles! Duok!.

Minia traukėsi, palikdama mušeikoms didesnį ratą. Untanas gniaužė kumščius; kaip virvės, išsiptė gyslos; randas kaktose pritvinko krauju, o akys kibirkščiauvo. Viena minutė — ir ugnis!

— Mušimės, Untan? — ramiai paklausė Jakimovas, o

šaukdami jį puolė geibėti Untano. Iki prievakario grūmėsi. Tik kai saulė jau buvo į sėdima, po visus laukus pasipylė aplamdyti butkūniškiai. Gerai tada įpylė buožėkams — ai, gerai!.

— Šerk, man, Untan, — kaip šaltas versmės vanduo vėsinojkaitusį berno kraują, — šerk, jeigu aš tau nusikaltau, — ir sunerė savo liesas rankas ant placios krūtinės.

— Nu, ir duok jam, — klykė butkūniškiai buožėkai.

„Iš tikrųjų, už ką gi aš turiu mušti šitą mielą žmogų?“ — tarytum klausė pats save Untanas ir taip pat atsakė draugiška šypsena. O Jakimovas kabėjo, tiesdamas ranką: „Visi vargšai mes, brolai, iš vieno molio, tik buožės...“ Jis nebaigė... Vos palietęs Untano ranką, krito aukštelininkas. Pro geltonus, kaip kviečiai, ūsus ir barzdą plūdo iš burnos kraujas. Tai Butkūnų buožė Degulis plysktelėjo, norėdamas greičiau pradėti muštynes. Bet čia įvyko, ko niekas nelaukė: Untanas taip kirtu Degulį, kad tas apsvirtė kelias kolūkas. Butkūniškiai kaudami puolė ir apsupė Untaną. Kilo iki to negirdėtos muštynės, kuriose dailidės ir samdintai išbuviai rusai ir lietuviai — iš vieno pakilo prieš buožės.

— Štai jte, mūsų priešai!

net ir nusibodo, — atsistoja Seibutis, — esiu jau namo, — ir žvilgterti po skatkyklos langą: toli, ant Sniegių šilo, tarp ūkanų supesl mėnulio pilnatis ir gurgždėjo balta, kaip purpuras, žiekma naktis.

— Laikas jau ir mums namo, — pakyla paskul Seibutį Kotovas, Ezerskienė, brigadininkas Grimaliovas, Mateika ir kiti senesnėj, — su pasakorium, — juokiasi jte išeidami, — nebus nuobodo eiti.

— A nakties gražumas — neišpasakytas! — gėrisis dainuojančiu balsu senoji Ezerskienė, — į pavasarį, matai, jau eina, — ir palma pilną sauja tirpsnancio sniego.

— Taigi, pavasaris... — kartoją tą žodį brigadininkas, — pavasaris ir mūsų gyvenime. A, būdavo, šituo laiku jau nebūterėdavome duonos. Aš pats eidavau pas buožę maldauti skolon kokios puspūrės. Buožė to tik ir laukdavo — už tą puspūrę jts atsilupdavo patys gerai žinot kiek... — A kaip gi, — patvirtina senis Mateika, — tas pats Matjauškas, — už skolą man ir visiems kitiems devyntus kaltilius lupdavo. A dabar, va, sau valgau sočiai kolūkio žemės duoną ir šaipausi iš visų buožių, kurie pranašavo, kad mes kolūkyje piasimės, kaip kates maise, badausime.

— Vieni buožės, paveržė mylimąją, sugriovė berno laini, o kiti ir ji pat pradėdė. Bet sena tėvų patarlė sako: nepilk smėlio prieš vėją — pačiam akis pri-neš... — Ir štai, atėjo diena, kai ap-laužėme rusiškėms ir lietuviškiems buožėms ragus. Kovoje prieš juos ir prieš vokiškuosius pavergėjus bendrai liejome savo kraują. Bendra kova mus suvienijo, o dabar, kai suliejo-me savo sklypus į didelius plotus ir sudarėm „Kairėlių“, „Rūmiškių“, „Svobidskio“ ir Micke-vičiaus-Kapsuko vardo miestrus lietuviai — rusų kolūkiai — bendras darbas dar labiau suri-dsą nenutrūkstamais tautų draugystės ryšiais. Buožės ir visi kiti išnaudotojai niekados daugiau jos nebesudrums.

— Prišneigėjau aš čia, gai

duria piktai Jukna, — visi kokie buožės. Juoda prausė prausęs, vis tiek nebus baltas! Taip ir buožė — buvo mū priešas ir pasilikis, nors dab ir kitokiu dedasi, bet vis ta velnią mįsija. Iš pasaly, la gyvatės iš po kelmo, ilgai snypstė praitais metais, iš mes pradėjome bendrai dirbti norėjo supykdyti mus, rupinėj Nepasikeis jiems ir nepasikeis Tuo pačiu metu iš skatkyklos aidi daino, jauna, galinga, kai ir patys dainininkai:

— Mes plačiau pasauli įvairiausių tautybių vaikų — iš pradžių švelniai, žavinškamba daimos posmas, o paskui išsiveržia, tarytum liepsnų priedainis: „Mes jauni, mes jauni... ir uždega melie ir jaunystę praziliųjų kolūkiečių išdis. Jie negali nesikliausyti, sustoja vidury snieguotų laukų — Tai mūsų komjaunimo traukia, — pažįsta Kotovas su bučiuko, Mateikiuko, Bielajev Strielcovo ir kitų balsus.

— Švariai plėšia, kipšliai — gėrisis sustoje.

— Vieni veiniai juodi, — pri-

NUO REDAKCIJOS

„Tarybinio Rokiškio“ Nr. 33 (793) 1950 m. atspausdinti „Svaraus valčių“ vykdymo planą, miltu darbo baras“ pirmos šiltes, į p raišpa pirmą skatinį reikita skaitinį. Vav binis draudimas kolūkams įvairių galimas nelaimių atveju šimkta 100 rublių apdrau suos, jeigu kolūkis į metus suvartoj arklis — 7 rb. už raguotius — 2 rb. kiaušes — 4 rb. ir už avis — 3 rb draud mokesčiai.

Atsakingasis redaktorius A. Fainbilmas